

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.,
rândul cu litere garmond.

Războiul și religia.

De Dr. Seb. Stanca.

I.

O stea se ivise în pragul răsăritului, o stea luminoasă, curată și vie. De razele stelei acesteia s'a înfiorat cuprinsul firii întregi, s'au cutremurat drumeții magi ai răsăritului, s'au cutremurat păstorii turmelor răzlețe prin crângurile de olivi ale Vifleemului și s'a înfiorat văzduhul de cântecul de preamărire al îngerilor, căci se plinise vremea prorocită și în lume venise Mesia, *Isus*, duhul și idealul iubirii adevărate, care este temelul tuturor principiilor de viață ale omenimei.

Isus a venit ca să sfarme încuitorile iadului din sufletele oamenilor, să deschidă drum larg pornirilor nobile, să lege pe frate de frate, pe prietin de prietin, pe om de om, cu legătura trainică a păcii, a buneînțelegerii și a iubirii reciproce.

Isus, soarele dreptății, a venit să sloboadă dreptatea din lanțurile tiranilor pe seama popoarelor robite și să smulgă din sufletele celor răi buruiana patimilor păcătoase.

Pe cetățuia patimilor omenesci Isus a înfipt steagul alb al *păcii* și *iubirii* între oameni. Pe flamura acestui steag a scris Isus principiul fundamental al religiei creștine: *iubirea*.

Dar poporul cel ales al Iudeilor n'a voit să-l înțeleagă și Isus și-a petrecut adevărat, cu moartea pe cruce. Și n'au voit nici urmașii să-l înțeleagă. Principiile religiei lui Isus au dăinuit în cursul veacurilor ca un foc vestalic neconținut, dar sălbătăcia patimilor totdeauna a biruit religia și duhul ei de blândețe.

În cursul veacurilor trecute clocotul patimilor omenesci deslănțuite a răstignit întotdeauna principiile lui Isus și în fața popoului dușman religia totdeauna a trebuit să se retragă la altarele bisericilor, să se mulțamească cu rugăciuni către Dumnezeu, care să potolească sălbătăcia oamenilor. Religia retrasă în chiliuța singurătății celor puțini a trebuit să aștepte până ce popoarele sătule de pradă, de jaf și omor, se întorceau ele singure la izvorul ei înviorător, recunoscându-și pe un timp oarecare greșelile, pentruca nu peste mult așteptate de îmbuibare să calce iar în picioare principiile religiei.

Omenimea pornită cu turbare să distrugă principiile religiei se întoarce totdeauna iar la vatra religiei după mângăere. Procesul acesta de răsvărire și pocăință s'a repetat de sute de ori dela coborârea lui Isus în cuprinsul omenimei.

Dar astăzi? Astăzi după douăzeci de veacuri de spor în lumină și cultură răstignește omenimea principiile religiei mai crâncen ca ori și când.

«Iubește pe deaproapele tău ca pe tine însuși» — zice religia, — iar în cele patru vânturi sângerează milioane în robia urii. Omul, care se

crede astăzi ajuns în pragul desăvârșirii, scurmă gliile pământului, fură sborul pasărilor, se cufundă în măruntaele apelor, se târăe cu șiretlicul șerpelui prin șanțuri și toate acestea le întrebunțează pentruca mai ușor să distrugă pe deaproapele său.

«Să nu furi, să nu omori», — zice religia. Iar omul de astăzi pustiește cu foc și sabie truda de zeci de ani a brațelor harnice și cruțătoare. Și pe unde trece războiul, acest nenorocit făc al omului, nu rămâne decât jalea neagră și povarnică a pustiului. Roadele învățaturii, sporul culturii, sunt azi tot atâtea arme cari caută să distrugă toată truda și agoniseala de veacuri a culturii.

Omenimea a ajuns astăzi iarăși la largul patimilor sale. În vremea zilelor noastre omenimea s'a deslegat tot mai mult de cheagul religiei, care singură e în stare să țină cu principiile ei echilibrul păcii sociale.

Omul însă, îmbuibat de prisosul bunătaților de cari l-a învrednicit Dumnezeu, s'a depărtat tot mai mult de Dânsul. În măsura sporului realizat de roadele culturii, în aceeași măsură a scăzut barometrul religiei. Și mai ales în vremile noastre. Astăzi, când Dumnezeu a dat omului putința, ca să stăpânească după bunul său plac bunătațile pământului, să fure sborul pasărilor, să smulgă din văzduh văpaia fulgerului, să înfrâne viorul apelor și pe toate acestea să și le robească sie, astăzi în veacul numit al luminii, întunerecul sufleteș al omenimei e atât de larg și de povarnic, ca nici când altădată.

În viața economică omul lacom nu cumpănește mijloacele de câștig. Lumea preamărește pe Satana, care cu lustrul aurului robește indivizi și popoare. În viața socială și-au făcut cuib cald ura și dușmănia, pizma și viclenia, desfrăul și fărădelegile, viața politică este asemenea mărunții cu poleială rumenă pe din afară, iar la miez vierme și putregai. Otrava neșafului s'a furișat în vinele cele mai ascunse ale vieții, omul singuratic e azi călăuzit de porunca: Totul pentru mine, nimic pentru deaproapele!

Și în fața ăstorfel de fapte stăm uluiți și ne întrebăm: Oare ăsta e omul pe care l-a mântuit Isus? Vrednic a fost oare omul acesta, ca Isus să sufere atâtea chinuri pentru el? Vrednică a fost oare omenimea, care astăzi, după 20 de veacuri, răstignește cultura, credința, iubirea și toate principiile religiei creștine, ca Isus să sufere moartea pe cruce pentru ea?

Iată izvorul din care a purces războiul de astăzi, iată necesitatea istorică, cum îi zic unii, iar noi: bătaia lui Dumnezeu.

Morala publică și-a întins stricăciunea în hotare prea largi, religia lui Isus a fost strămtorită în unghete tot mai înguste, voința liberă a omului s'a depărtat tot mai mult de Dumnezeu, și atunci Dumnezeu i-a dat frâu liber, ca patimile omenesci să se isbească, să se frământă, să clocotească

în foc și sânge, ca astfel să se curețe odată viața din temelie.

Iată deci războiul trimis asupra omenimei de însuși Dumnezeu, ca pedeapsă pentru răutățile ei. Iar religia s'a retras astăzi în preajma altarelor celor sfinte, unde ține aprinsă flacăra principiilor ei, pentrucă *aci* se va întoarce și puvoii războiului, după ce se va potoli, și *de aci* va porni iarăși renașterea omenimei, pe temelul acelor principii.

Germania și alții.

(b) Tot mai mult să desprinde caracterul popoarelor în actualele lupte purtate cu armele cele mai moderne, dar în fond cu nimic mai umane ca și cele din alte războaie trecute, ce aparțin domeniului istoriei.

Dintre toți beligeranții Germania să reliefează ca cea mai formidabil înarmată putere, o dovadă, ca în timpul de 44 de ani de când Germania s'a ridicat la rangul de mare putere europeană, caracterul popoului ei s'a oțelit în cel mai pregnant înțeles al cuvântului atât în indisolubila ei construcție de stat federal intern, cât și ca putere neînvingibilă de dușmanii ei externi, cari s'au înmulțit în raport cu dezvoltarea și fortificarea ei de mare stat european.

Este caracteristic, cum Germania și-a cucerit pas de pas respectele celorlalte state mondiale, însă simpatiile pentru ea au ramas limitate la un cerc relativ restrâns. Este un fenomen ciudat psihologic, că atât în viața indivizilor, cât și în a popoarelor, caracterul care să afirmă mai pronunțat, rămâne mai izolat în simpatii, și are prietenii cei mai puțini, dar adevărat apoi că și pe cei mai fideli dintre ei.

Cum să explică acest paradox între respect și simpatie? Ori respectez pe cineva, și atunci acel cineva nu-mi poate fi antipatic, ori atunci și aici e antiteza, care explică totul: pe Germania o urăsc, fiindcă mă supără respectul ei ce și l-a câștigat prin puterea ei proprie; care respect îl simț și eu, Englitera, dar orgoliul propriu e pentru mine o mai mare putere decât să-i conced Germaniei să stea în același rând cu mine.

Rivalitatea, — iată duhul rău care este dușmanul cel mai neîmpăcat al nobilei emulațiuni între popoare, ca și între indivizi. Și de aici toată nefericirea între oameni, întreg desastrul popoarelor nesocotite. Căci progresul nu poate fi staționar, și ar fi rău pentru civilizația întreagă, când s'ar pune stavilă artificială dezvoltării firești a omenirii. «Creșteți și vă înmulțiți», a zis Domnul, și n'a zis numai «înmulțiți-vă» în senz pur biologic, ci a pus pondul întâiu pe creșterea popoarelor, pe creșterea sufletească, mai întâiu pe creșterea tuturor sentimentelor bune și nobile în noi, și înmulțirea a presupus că are să urmeze în sporirea caracterelor formate prin o creștere a aptitudinilor intelectuale și morale ale oamenilor, ca și ale po-

poarelor. Și ce vedem după multe mii de ani: că tocmai între popoarele creștine, un neam nu lasă pe celalalt să crească mai mare decât el, ba nici să-l ajungă în mărime!

Și ce e mai mult, acest drept creștinesc de a se ridica un popor la starea, care o merită prin caracterul și calitățile și prin forța lui de muncă și progres, este timbrat de «barbar» de către rivalul lui cel mai neîmpăcat!.. «De aceea — zice Sir Lloyd George — luptăm noi contra Germaniei!»... Va să zică, contra barbarismului. Adevărat, că războiul este cel mai barbar mijloc de luptă și azi, ca în toate timpurile, oricât s'ar invoca împrejurări atenuante din una sau din altă parte în privința felului de luptă. Și tot așa de barbar luptă și cei cari acuză pe contrarii lor. Nu se poate scuza nimeni cu blândețea, care în războaie e tot atât de necunoscută, ca și cvadratiunea cercului. Relativ se poate admite, că brutalitatea poate să fie mai mare pe o parte, decât pe cealaltă.

Și în privința aceasta ororile războiului, avem firma convingere, că sunt mai puțin condamnabile pe partea Germaniei și Austro-Ungariei, decât în fronturile contrariilor. Să desprinde, cum am spus la început, caracterul popoarelor beligerante. Este și scopul luptei, care determină purtarea în acest războiu. Germania și monarhia noastră duc o luptă de apărare, iar contrarii vreau nimicirea puterilor noastre aliate.

Felul de apărare însă al Germaniei să relevă mai caracteristic și mai frumos din comunicatul ce l-a lansat ea acum de curând tuturor statelor neutrale, anunțând, că la 18 Februarie n. c. va începe luptă navală împotriva Angliei, care amenință, prin reținerea vaporelor neutre de comerț, cari aduc atât Germaniei, cât și nouă, alimente, cu flămânzire Germania și Austro-Ungaria. La acest atentat premeditat din partea Angliei împotriva existenței noastre Germania a răspuns: «Bine! Atunci și eu am să scufund prin torpiloarele mele toate vasele de grâu, cărnuri și alte alimente, pe cari ți le aduc ție, Anglio, ca nutremânt, din alte țări înainte de ce sosesc ele la coastele țării tale. Dar mai întâiu vă dau vouă, state neutrale, ca să vă feresc de pagube, avizul, că dela 18 Februarie n. c. să vă feriiți a înainta până la atâtea și atâtea mile aproape de coastele Angliei cu corăbiile voastre pe mare, căci explozivele mele sunt înșiruite pe această linie maritimă și avutul vostru e menit perirei, trecând limita aceasta»... Va să zică, pe când Englitera vrea să ne flămânzească pe noi, reținând fără aviz sub șubrede pretexte, corăbiile statelor neutre cari ne aduc hrană, Germania respunzând acestei perfidii avertisează anterior vasele, cari aduc alimente Angliei, să nu se pericliteze, căci Germania nu vrea paguba lor, ci numai a dușmanului ei de moarte! Din această purcedere ori cine va putea judeca atât de mult accentuatul

barbarism german manifestat față de dușmanii ei, cari n'au nici un scrupul, dacă sufer chiar cei nevinovați, pe urma mijloacelor detestabile ce le folosește Britania în luptele ei contra Germaniei.

Războiul este în fine ultima rațiune, dar și în această ultimă rațiune se impune felul de a fi al popoarelor. Și și aici Germania se menține la înălțimea, dela care nu mai poate cădea un popor cu caracter educat prin o cultură adevărată, nici în cele mai critice împrejurări!

Din camera română. In una din ședințele din urmă ale camerei române din București, deputatul Cuza a interpellat guvernul în chestia politicii sale externe. Conform unei declarații făcute mai înainte ministrul-president I. Brătianu n'a dat nici un răspuns.

Arhierul român.

O prea nimerită zugrăvire a icoanei Arhierului român dela noi se face în numărul ultim al «Unirei» din Blaj din partea P. S. Sale Episcopului Dr. Vasile Hossu, în firul unui articol omagial, publicat din prilejul împlinirii anului al patruzecilea de arhierie a Mitropolitului Dr. Victor Mihalyi. P. S. Sa întreabă, «care este soarta unui Arhieru român la noi», și răspunde astfel:

«...De dragul și pentru interesul bisericii cauți a te ținea pe picior bun cu stăpânirea? Ești oportunist, laș, slab de înger, străin de sufletul neamului, ori chiar trădător!

Faci politică militantă, te pui în contrast cu puternicii zilei și apoi fi-rește nu poți dobândi nimic pentru biserică, școală, cler, dascăli, tinerime, popor? Ești lipsit de tact!

Cruți, tragi dela gură, faci fundații, știind, că ai se așterni temelii de înaintare pentru un neam sărac? Se zice, nu numai fundații se așteaptă dela Arhieriei!

Nu faci fundații, ci dai tuturor câți te cearcă, alinând zi de zi sarcini și suspine? Ești risipitor. Îmbo-gățești neamurile, nu știi umbla cu banul!

Nu umbli în vizitație canonică, pentru a putea stărui cu atât mai mult din zori de zi până seara târziu, ca administrația bună a treburilor obștești să nu sufere scădere? Ești birocrat, fără simț pentru cerințele vieții!

Umbli în vizitație canonică, îți mănci sănătatea, cheltuești bani și observând neorândueli, stăruiești a în dreapta relele și a disciplina pe cei nepăsători? Ești tiran, jandarm, iar nu părinte!...

Subscriem și noi!

FOIȘOARA.

Ajunul Crăciunului la răniiții noștri din Zagreb.

(Fine).

Am trecut strada și am mers în spitalul instalat în școala de capitolului. Pe drumul încoala am întâlnit pe fiica mea, care se întorcea din spitalele casarmelor de tunari și am mers amândouă „să căutăm Românii“.

„Trei crai dela răsărit“ îmi trecea prin gând agale, reflectând, că unde va fi căutând fiica mea cealaltă pe răniiții români? Ori unde va umbla, de frați va da și de iubire sacră, de graiul românesc.

„La răsărit, la miez de noapte și la apus, meru tot auzi-vei blânde șoapte de viul graiul tău“, cum spune poetul. Blânde șoapte, da, cu buze palide rostite!

Varda dela poarta spitalului școlii de capitolu ne aruna hotărât: „Români nu mai sunt, au fost evacuați acum 4 zile“.

Români nu mai sunt!

Cam desiluzionate am auzit solia tristă.

„Rog! lasă-mă să privesc în dexul to-tuș“ spunea în fine fiica mea.

Războiul.

Din comunicatele oficiale, apărute în zilele din urmă, ajungem la convingerea, că cumpăna războiului începe să se plece pe partea noastră. Trupele austro-ungare, aliate acum pretutindenea cu cele germane, au avut necontenite succese, de însemnătate foarte mare. În Bucovina înaintarea trupelor noastre se face cu o repeziciune atât de mare, încât în Rădăuș statul major rusesc n'a avut vreme se fugă, ci a căzut întreg în captivitate, cu toate actele și planurile pe cari le avea. Comandantul rusesc s'a sinucis. Trupele noastre sunt acum aproape de Cernăuș, care a fost evacuat din partea Rușilor, dar în urma unui noti ordin al comandei supreme rusești au intrat de nou în el două regimente de infanterie, cu artilerie și cavalerie corespunzătoare, probabil cu îndrumarea, ca să nu-l predee decât numai provocând întâi o luptă mai mare. Comandantul rusesc însă a plecat din Cernăuș, împreună cu funcționarii puși de el în oficiile publice.

În Carpați asemenea înaintează frumos trupele noastre. Rușii au fost scoși din toate pozițiile pe cari le aveau și cei scăpați cu viața au fost respinși departe de granițele țării, în Galiția. Mai ales la pasul Ducla a fost o luptă din cele mai crâncene. Rușii au avut pierderi colosale, în morți, răniți, și mai ales în degerați, pentru că i-a prins noaptea viforoasă și geroasă tocmai pe niște înălțimi, unde le-a fost cu neputință să se apere în contra gerului. Cam 30,000 de Ruși au ajuns în captivitate la noi. La Nemți peste 50,000, pe la lacurile mazu-riene, unde Rușii au suferit de nou o mare înfrângere. Se vorbește, că Rușii ar fi evacuați și orașul Colomea, ceea ce ar însemna, că au de gând să se retragă și din Galiția, probabil pentru a-și concentra toate puterile disponibile în apropierea Varșoviei, amenințată de trupele germane și austro-ungare, cari au încunjurat-o binișor din toate părțile. O telegramă mai nouă apoi ne spune, că sunt în retragere și trupele rusești, cari înaintaseră spre Prusia de est. Cu toată apărarea ce i se va face, *căderea Varșoviei e însă iminentă.*

Din toate acestea reiese, că Rusia nu e nici pe departe colosul de care se temea lumea, că are se inundeze lumea în scurtă vreme, pentru că astăzi e zdrobită pretutindenea ofensiva rusască și trupele rusești vor avea în viitor să apere numai aceea ce mai pot apăra.

La granițele sârbești e liniște încă și acuma, în Franța și Belgia ciocnirile mărunte s'au terminat cu învin-

gerea Germanilor, iar în conflictul turco-rus succesele sunt pe partea Turcilor, după știrile date de ei.

Cum se falsifică adevărul.

În numărul 41 din 10 Februarie n. al ziarului budapestan «Pester Lloyd» (ediția de dimineață), a apărut un articol despre bravuroasa purtare în fața dușmanului a căpitanului Dagobert Todt și a trupeii comandate de el: batalionul vânătorilor de câmp numărul 23. Despre acest batalion de vânători se spun în articol următoarele: «Das k. u. k. Feldjägerbataillon Nr. 23, dessen Mannschaft zum grösseren Teil aus Rumänen, zum geringeren aus Ungarn und Deutschen besteht, und sich aus Siebenbürgen ergängt, rückte entlang der Save». etc. (Batalionul vânătorilor de câmp ces. și reg. Nr. 23, compus în cea mai mare parte din Români, în mică parte din Maghiari și Germani, și care se întregeste din Ardeal, înaintase dealungul Savei», etc.)

Acest articol al lui «Pester Lloyd» îl reproduce și foaia din loc, «S. D. Tageblatt», numărul de Sâmbătă, 13 Februarie n. în întregime și esact. Numai partea reproducă de noi e falsificată astfel: «Das k. u. k. Feldjägerbataillon Nr. 23, dessen Mannschaft aus Sachsen, Magyaren und Rumänen besteht, und sich aus Siebenbürgen ergängt, rückte entlang der Save», etc. (Batalionul vânătorilor de câmp ces. și reg. Nr. 23, compus din Sași, Maghiari și Români și întregit din Ardeal, înaintase dealungul Savei» etc.)

Falsificarea e evidentă. E doară vorba de o reproducere, care trebuie se fie esactă. Tendința falsificării încă e evidență: «iubirea» e atât de mare față de noi, Români, încât nici la jertfe, pe câmpul de războiu, unde ne vărsăm sângele și ne dăm viața pentru tron și patrie, nu ni se permite din o anumită parte săsască, ca noi să fim în majoritate, ci se falsifică adevărul, se falsifică datele oficiale, textul reproducă și se pun Sașii în frunte!... Dacă cu documente proaspete și controlabile se procedează astfel față de noi, ne putem închipui, cum au fost și sunt întrebuițate în contra noastră documentele vechi, ținute ascunse și necontrolabile din partea noastră!... Din întâmplare domnul Emil Neugeboren, deputatul Sibiului, e de câteva zile redactor interimar al foaiei numite și sub D-sa s'a sevârșit falsificarea. Poatecă se va ținea îndemnat să ne spună, că de ce? Da, de ce, de ce?..

NOUȚĂȚI.

Patruzeci de ani de arhierie. Luni, în 2 Februarie v. s'au împlinit patruzeci de ani, decând Excelența Sa, Mitropolitul Dr. Victor Mihalyi, a primit darul arhieriei în catedrala Blajului, ca episcop al diecezei gr. catolice a Lugojului. Din acest prilej P. S. Sa, Episcopul Vasile Hossu, scrie un omagial articol în «Unirea», asigurând pe înaltul jubilar despre recunoștința, dragostea și alipirea poporului românesc față de persoana Excelenței Sale. Intru mulți ani!

Învățătorii nu sunt scutiți de serviciul militar. Ziarul din loc „Nagysebeni Uj.ág“ a adus informația următoare, primită sigur din izvor autentic: „Înainte cu o lună și jumătate ministrul de culte a provocat prin ordinațiune directoratele școlilor elementare, ca să-i înainteze lista învățătorilor, a căror scutire de serviciu e neincunjurat de lipsă, pentru că în absența lor ar stegna instrucția publică. În privința aceasta ministrul de culte a avut consultări cu ministrul de honvezi și cu cel de războiu, al căror rezultat e acela, că acum au fost încunjuțate directoratele, că nu poate fi scutit nime, nici chiar directorii de școle. Ministrul de culte admoniază învățătorii să se prezinte la timp la trupe. Nici în Germania învățătorii n'au fost scutiți de serviciul militar și 40.600 de învățători stau acolo în serviciul militar. „...Suntem informați, că cu privire la învățătorii noștri, a căror scutire de serviciu militar a fost cerută din partea autorității noastre bisericești, n'a sosit încă răspuns de la ministrul de culte.“

Foaia „Libertatea“ oprită să apară. Abonații și cetitorii „Libertății“ au fost avizati, că nu vor mai primi nici „Libertatea“ nici „Foaia Interesantă“, fiindcă scoaterea lor din tipar a fost oprită, din motivul, că directorul și editorul „Libertății“, părintele Ioan Moța, se află în străinătate, iar după noua lege de presă, editorul și redactorul unei foi are să locuiască neîntrerupt în țară.

Curs cooperativ. La Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român s'a organizat un curs cooperativ, cel dintâiu în felul său la noi. Cursul, ținut în Sibiu, la birourile Asociațiunii, a durst din 28 Ianuarie până în 3 Februarie n. 1915. Au luat parte reprezentanți dela șase bănci, cu totul opt persoane, din care 7 inși au făcut examen la terminarea cursului. Conducător și initiator al prelegerilor cooperative este dl Nicolae Iancu. În interesul progresării chestiunii de cooperatie este de drit, ca asemenea cursuri să se organizeze și în alte locuri, chiar și în împrejurările puțin favorabile de astăzi.

Mare scumpate. Se vestește din Londra, că acolo au început a crește în mod extraordinar prețurile tuturor alimentelor.

Medici civili în serviciul spitalelor militare. Ministrul ungar pentru apărarea țării este autorizat din partea guvernului să aplice la serviciul medical din spitalele militare de observațiune pe orice medic civil, care e capabil de muncă, și care n'a trecut încă etatea de 50 de ani.

„De, profiți, dar nu sunt“, replică soldatul. Vine după o lungă vreme fiica mea. „Aflu un nume Csiresar, acela va fi Român, mergem să-l vedem“. Atunci vâdîstul se îmbie să meagă dansul sus să vază dacă Csiresar e Român. În acest interval vine un Croat rânit și ne spune, că sunt doi Români în parterre, el crede că sunt Români. Mi-i aduce, unul, tată de familie, cu brațul în fașii, celalalt tinăr, cu ceva privire fricoasă, cu ceva grosă încă, adusă de pe câmpul războiului în ochii lui sinceri. „Români sunteți?“ „Români, maică, Români!“ „Am venit să vă dăm un „bun Crăciun“, dragii noștri“. „Crăciun?“ spunea cel tinăr, Crăciun avem?“ „Da, mâne e Crăciunul, nu știi?“ „Nu“.

Asta ne-a dat un ghiold la inimă. Nu stiușe, sârmaul, că avem Crăciunul sfânt. Unde stau, îndepărtați unii de celalalt, Românașii noștri, prin vastul spital, unul și acelaș spital, de unul știe că-i Crăciunul mâne, iar celalalt nu știe? I-am dat tinărului cartea de rugăciuni, și-a pus cu evlavie buzele pe ea, după ce și-a făcut sft. cruce.

„Români sunt, da, maică bună“ zice cu glas moale, un Român simpatic, pe care ni-l aduce soldatul. „Sunt Ciresan de lângă Lugos, Bănățean“. Eu s' doamna Matheiu, fiica lui Ioanovicu din Timișoara, deci detot compatrioți suntem, dragă!“ Se bucură Ciresanul meu, că vine nașionea a-l cerceta de praznicul Crăciunului. E om tinăr, simpatie, cu înfățișarea atrăgătoare a Românilui oacheș, svelt. Are ceva școală în mâne, vorbește ales și povestește de acasă. E de un an numai însurat, femeea așteaptă copilul, pe când junele stăpân al căsătoriei fericeite române e pe patul spitalului în străini. Îl ascultăm și ne vârsă lacrimi interne inima română. A avut 86 chilogrami când l-au luat cătană și acen? — tace. Acu-i slăbit, istovit, s'a sculat de pe pat anevoios, dar a pornit în calea „doamnelor noastre“ la auzul vestitor, că nașia la poartă de Români întrebă.

„Treacă ingerul pela noi, sufletă Ciresane! Auză-ne, sudă-ți dorința, de-a merge spre casă pentru a avea totdeauna mai buni Crăciuni, cari ti vei mai ajunge, decât pe acesta atât de trist“.

„De v'ar auzi Domnul Sfânt!“

„Mai venim noi, dragă! Rămâi cu bine, rămâneți cu bine!“

Cu inima grea am mers spre casă. Acolo, după noi, târziu, sosise fiica mea a doua, tare grăbită. „Ce credeți? Am sflat în spitalul gimnazialului românașii noștri făcând pregătiri de un pom de Crăciun. Am să le trimit în luminițe pentru el“.

A fost rămes pomul dela Crăciunul gregorian în spital și acum l au dat Românașilor noștri.

„O, ce veste minunată!...“

Înt'un spital în fine ceva seninătate aflată! Aduat-a ea luminițele, câte mai

erau prin casă și vre-o câteva de pe pomulețul ei, și le-a trimis ca „dar neînsemnat din inimă abundentă“.

Apoi ne-a povestit, că'n spitalele toate n'a putut merge, sunt Românași în 22 spitale, șiger, în câte spitale sunt, și'n unele, unde-s cu morburii contagioase, nici nu-i permisă intrarea. La cei la cari n'a fost, mângăierea Domnului Sfânt să fie; și după putință la ei vom mai merge.

Fiica mea a doua a fost în spitalul de rezervă 2, și la rșea spitalului prin surorile de caritate, iar prin doa Thrumicz, care e damă de caritate în spitalul garazoanei, în acest spital micile daruri le-a trimis Românașilor.

Din toate spitalele bolnavii au fost evacuați în zilele premergătoare, și astfel din cunoscuții noștri vechi pe puțini a mai sflat. Dar și cei de nou veniți s'au bucurat de dragostea ei românească. Greu ti era numai în mod sfășietor gândul la spitalul surorilor de caritate.

Acolo chiar cu o zi înainte a fot transportat un soldat, cu numele Ioan Muban, dela regimentul 102, având tifosul abdominal, și nu-i știa ei nimeni spune în spitalul gimnazialului real, de unde l-au fost adus, și dacă, cum ținuse ea după nume, acest serman Muban, e Român ori ba? Fie el de orice neam, martirul acesta, e grozavă suferința lui. Dar de era Român, de inimi rupătoare era, chiar în sfinul Crăciunului isolat, în departamentul boalelor infec-

Vom avea grâu până la seceriş. Secreterul de stat, Ștefan Otlok, dela ministerul de agricultură, a declarat unui ziarist, că Ungaria are făină de ajuns până la cel mai apropiat seceriş.

† Petru Manu, preot gr. ort. român în Boereni, Mercuri în 10 Februarie n. 1915 la orele 4 dimineața după scurte și grele suferințe, împărțit cu sf. Taine a trecut la cele veșnice, în anul al 67 al etății, 40 al căsătoriei și 32 al preoției. Rămășițele sale pământești au fost așezate după ritul bisericii ort. rom. în cimitierul bisericii din Boereni, la 12 Februarie n. orele 11 a. m. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Moarte de erou. Cu adâncă durere aducem la cunoștință tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscutilor, că tânărul Ionaș Antal, stegar ces. și reg. de infanterie Nr. 63. absolvent de agronomie, și-a jertfit tirărea viață pentru tron și patrie în etate de 26 ani, murind — în 11/24 Decembrie 1914 în spitalul civil din Ciaslav, în Bchem'a, — moarte de erou în urma ranelor, ce i le-a cauzat o lovitură de șrapnel în luptele din Polonia-rusească, după ce dela începutul mobilizării a luptat vâjzeste în girurile prime în toate luptele regimentului său. Scumpelile sale osminte se vor transporta din Ciaslav la Toplița-română și se vor așeza între ei săi în cimitierul familiar, sosind cerșingul probabil prin 2/15 Februarie. Dumnezeu să-l odihnească! Toplița-română, Ianuarie 1915. Dumitru Antal și Ileana băsc. Cristea, părinți, Anița, măritată Dușa, Loța măritată Dr. Morariu, Dumitru, Gogu, Mișuța, Ilie, George, Toderic, frați și surori, Dr. Alexandru Morariu, Nicolae Dușa cumnat, Uenuta Morariu, Leon Dușu, Mitruță Dușu, Ileana Dușu, Anița Dușu, nepoti și neposte. George Cristea și Domnita n. Coman, moși. Maria Cristea, măritată Rusu, Dr. E. Miron Cristea, episcop, Elvira Cristea, măritată Becker, Ioan Rusu, preot, Paul Becker medic-veterinar, unchi și mătușe.

D'ale cenzurei. În urma unui ordin, dat de ministrul francez de război, vor fi supuse și ilustratele unei cenzuri severe. Motivul? Ilustratele franceze fac prea multă propagandă pentru pace. Și afară de aceasta, pun în circulație caricaturi prea exagerate.

Transportare oprită. O știre din Milano spune, că guvernul din Atena a oprit să se transporte prin Grecia arme și muniții destinate Serbiei. Măsura aceasta, îndreptată împotriva corăbiilor franceze ancorate la Salonic, va produce o neplăcută surprindere pentru antantă.

Rușii se jaluesc. Z'arul Ruscoe Slovo, vorbind despre războiul turco rus, se plânge în următorul mod: Rusia, în multe lupte purtate cu Turcia, a adus jertfe nenumărate; rodul sacrificiilor sale l-au gustat însă alții. Anglia a primit Egiptul și insulele mari, Italia Tripolitania, Grecia Salonicul, Serbia s'a ales cu Macedonia; iar Rusia n'a luat nimic. (Nici chiar Basarabia?! Red.) Dar acum, urmează Ruscoe Slovo, Rusia nu va mai purta considerații pentru nimeni: După războiul actual, răsplata Rusiei are să fie Constantinopolul și Dardanelele și ținutul de pe țărmurile sudice ai Mării negre, a cărei numire de aici încolo va fi *Marea rusească*.

tiioase. Mare-i mila Domnului Ius Cristos! Va fi străbătut ea și'n chilia mucenicului acestui război, fără seamăn de grozav!

Duse cu gândurile, când prin spitale, când pe câmpul luptelor, unde răniți câți de ai noștri, singuri și desneșdjuiti vor zăcea, steaua căutându-o, cea lucie, de speranță dătătoare, steaua dela răsărit și floarea soarelui, noi pomulețul nostru în acest jun nu l-am mai aprins. Prea erau cernite gândurile noastre, prea străbătuse întunerecul întinsul lumii creștine!

Un în Sfânta Maica l-a avut, unul singur, Dumnezeu mare, și pe acela a trebuit să-l jertfiască.

Și pacea ei și în lume bunăvoire a propovădit, pentru dobândirea acestei păci supraomenaște s'a jertfit și cu crucea grea în spate Calvarul l-a urcat. Mărite și de trei ori mare elibărător al nostru, în Dumnezeuzeasca Ta coborâre pe pământ, Tu care sezi de-adreapta Tatălui, mila Ta o coborâți iarăși rădăsoasă, purificatoare, prin lume, umple cu ea vâle plângerilor, prin cari stăți dintr'ai noștri aleși și dragi Calvarul îl suiă străpuns și oșliți, cu sfântul tău deh Atotcuprător minuni fă iarăș, stăpâne al luminii, străbate cu razele țerna din patru urghiuri ale lumii, în care victimile acestei lupte somnul de veci își dorm, ca bunetele raiurilor sufletele lor să le vază, și fă un sfârșit măcelului deslănțuit pe pământ!

A. Matheiu.

Hoji în biserică. Ni se scrie din Șelimbăr, că acolo au intrat de nou (acum a patra oră) în noaptea din 1/14 Februarie în biserică gr.-or. română niște făcători de rele, spărgând fereastra și ușa din afară și au furat următoarele lucruri: un păbar de cuminecătură, o cutie de tinichea cu moaște, o lingură de cuminecătură, o sticlută cu mir, un clopoțel și o prescură. Toate lăolată în preț de 30 corone.

Refuz. Se anunță din Paris, că toate știrile despre trimiterea de trupe franceze peste Salonic în ajutorul Serbiei sunt falșe. Consulul sârbesc adevărat că a izbutit să obțină promisiunea guvernului de a se trimite un corp puternic de armată să ajute pe sârbi, însă generalissimul Joffre a rostit un veto absolut, deoarece francezii înșiși au trebuință de trupe ajutoare.

Arhiducesă în captivitate engleză. Fieca feldmaresalului și comandantului suprem al armatei austro-ungare, a arhiducelui Frederic, arhiducesa Cristina, care însoțită de bărbatul său principele Salm Salm se întorcea din insulele Canare, a fost deținută împreună cu soțul ei și dusă de englezi în captivitate la Gibraltar.

Fortăreața dela Cattaro. Z'arul Temps se ocupă cu situația dela Cattaro și scrie, că aliații n'au reușit până acum să se apropie pe mare de fortăreața austriacă. Flota austro-ungară poate să părăsească portul și apele dela Cattaro, când îi place. Poziția de acolo este atât de favorabilă pentru dușman, încât putem vorbi despre un al doilea Gibraltar.

Profesori în război. Din corpul profesoral al școlilor secundare ardeleni și ungare implinesc serviciu militar 690 de membri, între cari gloțaii din clasa B., convocați acum, nu sunt socotiți. Din cești 690 au căzut morți 21, prizonieri sunt 24, au dispărut 7, au fost distinsi 17. Școlile secundare din Germania sunt reprezentate pe câmpul de război prin șase mii de profesori, dintre cari au căzut 661, iar 1200 au primit decorația crucea de fier.

Mulțămită. Ioan Ion Munteanu și soția sa Ana Cr. Munteanu au dăruit s. noastre bisericii 200 cor. Ioan Munteanu senior 100 cor. Alexe Bularca Givăneci 100 cor. Ion Achim Baci și soția sa Marina Barbu 200 cor. și Domnica David pentru fiul său George dus în război 100 cor. făcând câte o fundațiune. Comuna bisericească Intorsura Buzului, tractul Treiscaunelor, aduce tuturor și pe calea această mulțămirele sale, implorând binecuvântarea cerului asupra donatorilor. Intorsura Buzului, 1915 30 Ianuarie v. George Neagoviciu Negoescu, paroh gr. or. român.

Ajutorul japonez. Correspondentul ziarului *Journal de Genève* a avut o convorbire cu ambasadorul din Londra al Japoniei asupra ajutorului de trupe, ce ar fi să se trimită puterilor triplei Intelegerii. Ambasadorul a înșirat numeroasele greutăți, care le-ar întâmpina Japonia, dacă ar vrea să-și transporteze armata în Europa. Japonia nu dispune de o mare flotă, nu are vase de război superflue, care să însoțească în lungul drum corăbiile cu soldați. Afară de aceasta, japonezii nici nu au armata așa de considerabilă, ca să se poată lipsi de o parte dintr'nsa, fără a-și primejdi interesele de acasă. În sfârșit numitul ambasador a mai declarat, că guvernul său nu se poate expune la învinuirea ocoziției, care cu drept cuvânt ar putea afirma despre oamenii conducători ai Japoniei de astăzi, că sunt gata să deosească armata japoneză la nivelul unei armate ordinare de mercenari.

Anunț. Dela corporațiunea industrială din loc primim spre publicare următoarele: De oarece dintre cei trei funcționari ai corporațiunei doi sunt chemați la îndeplinirea serviciului militar, antistia corporațiunei a fost necesită, ca pentru interesul asigurării mersului regulat al manipulațiunei de cancelarie, pertractarea verbală a partidelor cu persoanele să se mărginească între cerele oficioase antemeridiane dela 8 până la 12, așadar pe timpul de după amiază să se sisteze. Recercăm deci, ca această dispozițiune extraordinară reclamată de împrejurări deosebite, care va fi momentan schimbată, intrucat vor permite împrejurările, să se țină cu cea mai mare punctualitate, pentru că excepțiuni nu se pot face pe placul nimenui. Singură una și aceea excepțiune este permisă, ca în acelea cazuri, când un contract de învățel trebuie încheiat cu o partidă, care are să se prezente personal, dar nu locuește în loc, cancelaria corporațiunei industriale și între oarele postmeridiane dela 3-1/2 5 trebuie să le ia în considerare. Corporațiunea industrială.

Răniți germani. La Cluj și la Oradea mare au sosit săptămâna trecută vreo trei sute de soldați germani, răniți în luptele purtate în Carpați. Soldații aceștia, aparținători la diferite arme, sunt îngrijiți în spitalele numitelor orașe.

Dela spitalul militar. A murit Vineri vânătorul Iosif Margreiter, din Briselegg, în Tirol, și a fost înmormântat Duminecă în 14 Februarie la orele 2 d. a. după ritul romano-catolic. Tot Vineri a murit și infanteristul Zaje Béla, din comitatul Nitra și a fost înmormântat Duminecă la orele 2 d. a. după ritul romano-catolic. A murit Sâmbătă, în 13 Februarie n. și a fost înmormântat Luni, în 15 Februarie n. la ora unu după ritul gr. catolic Ioan Bacea, infanterist din Oena-Sa'ina, comitatul Maramurăș, în etate de 29 ani. Luni, în 15 Februarie n. la orele 2 d. a. a fost înmormântat infanteristul Ioan Iakubiac, din Galitia, după ritul greco-catolic. Luni, în 15 Februarie n. la orele 3 d. e. a fost înmormântat legionarul polon Ioan Cimbuc în etate de 21 ani, din Tarnov, în Galitia, după ritul romano-catolic. Luni în 15 Februarie n. la orele 4 d. a. a fost înmormântat tunarul Florea Kato, de 28 ani, din comitatul Șopron, după ritul greco-catolic. Marți în 26 Februarie n. la ora unu a fost înmormântat după ritul gr. oriental tunarul Nicolau Fettu, de 31 ani, din Cchalm comitatul Bregov, iar la orele 2, după ritul rom-catolic infanteristul Martin Kehel, de 22 de ani, din Carintia, și la orele 3 d. a. după ritul romano-catolic, corporalul, sergent titular Francisc Sardinenz, de 27 ani, din comitatul Somogy, toți din casa mortuară a spitalului de garnizoană din loc și cu pompă militară. Eri, Marți, au murit și vor fi înmormântați mâine, Joi, din casa mortuară a spitalului de g. raizoană din loc: la ora unu după ritul evangelic reformat tunarul Kis Kálnán din comitatul Veszim, de 29 ani, la orele 2 g. otasul Daniel Beran, din Orăștie, de 33 ani, după ritul gr. oriental, la orele 3, după ritul rom. catolic, pionirul Ighaț Barton, din Moravia, de 26 ani, și la orele 4 d. a. după ritul rom. catolic g. otasul Anton Kizmanich, din comit. Șopron, de 23 ani.

Bioscopul Apollo d'n Gesellschaftshaus va reprezenta Mercuri și Joi în 17 și 18 Februarie n. 1915 următorul program: Mocerile Poytine, după natură. Pompa morții, dramă. * * * comedie Pe câmpul de onoare, tragedia în 3 acte a unui erou german, din războiul prezent german-francez-belgian, care conduce, după ce comanda-tul a căzut, trupele germane la un asalt lovitor contra armatei belgiano-franceze, care luptă pe moarte și viață. Nimicirea îngrozitoare a armatei belgiano-franceze la un pod în apierea orașului Antwerpen. Mă rog de o față prietinoasă, umoristic.

Din Turda.

Pentru soldații răniți cari se află în spitalele din Turda, s'au mai primit contribuiri următoare:

Din comuna Chimitelnic (Mezőkéménytelke) s'au colectat prin dsoarele Cornelia și Sabina Hărășianu 49 cămeși. 46 pantaloni de pânză și 2 ștergere dela următorii: Fimilia preotului Hărășian, Susana Pop, Maria Oroian, Ana Chiperiu, Anica Sturza, Maria Damban, Anica Bologa I. Teofil, Veronica Moldovan I. Vasile, Marisca Repede I. Ioan, Nastasia Chiperiu I. Vasiliu, Ana Măruț I. Ioan, Marica Bercea I. Precub, Marisca Tilinea I. Mihail, Susana Grecu I. Toderăș, Marta Chetan, Todorica Mureșian I. Petru, Maria Oroian I. G. I. Simeon, Maria Oroian I. I. diacului, Bercea Maria a coloratorului, Maria Maior I. Niculae, Domnica Maior I. Ieronim, Maria Floare I. Ioan, Maria Mureșian I. Cua, Fira Mureșian I. Gita, Deteghan Maria și Saveta I. Gogu, Maria Baietan I. Chirion, Victoria Chiperiu I. Dumitru, Palaghia și Iovuta Mureșian, Anica Hornoiu I. Ioan. Florentina Mega, Anica Cipăian I. Ioan, Macinica Ludoghan I. Tanasie, Maria Curta I. Vasile, Domnica Ficare I. Nistor, Paraschiva Chiperiu I. Constantin, Anica Chiperiu I. Ioan, Catalina Suteu I. Alexandru, Marica Ciudean, Maria Floare I. Constantin, Maria Dobru, I. Vasile, Göög Kára I. Iani. Paraschiva Nistor I. Vasile, Solomia Mureșian I. Ioan, Anica Tilinea I. Mihailă, Victoria Brustur I. Ioan, Domnica Grecu m. Nistor Dumitru, Maria Bercea I. Precup, Marica Oroian a Sarului, Anica Chetan I. George, Marica Oroian I. Trifan, Todorica Nistor I. Teofil, Lucreția Moldovan I. Iarie, Ana Grec I. Vasile, Anica Hornoiu I. Scridon, Acsinia Maior I. Filon, Maria Deteghan I. I. Hontu, Raveca Oroian I. Constantin, Teodora Oroian I. Filon.

Din Turda s'a mai colectat prin dna Olimpia Dr. Moldovan suma de 8 cor. 30 f., 2 cămeși, 1 pantalon de pânză, 1 ștergar, 4 căpăține de varză și crum

bene dela următorii: Petrea Daac 50 f. Maria Partenie 40 f. Susana Pop 60 f. Maria Sunica 20 f. Vas Iózsef 20 f. Mihail Crisan 50 f. Ana Gib 2 cor. Vasile Cortea 50 f. Vasile Rațiu Vica 60. f. O femeu cu 6 copii 1 cor. Ioan Mureșian 20 f. Simeon Mureșian 20 f. Crucea Felezau 20 f. Mihail Daac 1 cămașă, Ileana Manecari 1 ștergar, Susana Giurgiu 1 pantalon de pânză, Vasile Giurgiu 4 căpăține curechiu și crumpene, N. N. 10 f. N. N. 40. f. N. N. 1 cămeșe. N. N. 70 f.

(Va urma.)

Concertul Auner-Voileanu.

Sibiu, 13 Februarie n. 1915.

O-așul nostru, unde muzica serioasă clasică se cultivă pe o scară mai întinsă decât în multe alte centre provinciale, va păstra lung timp amintirea delicioasă a concertului de Vineri seara, în 12 Februarie, dat de doamna Mary Dickenson-Auner și domnișoara Ana Voileanu.

Sala frumoasă și luminoasă dela „Unicum“ a fost cu mult prea mică, pentru a putea cuprinde lumea distinsă și doritoare de a se împărtași de senzațiile artei pure, ce se promitea în programa scurtă de 3 sonate, una compusă de nelotrecutul Ion Sebastian Bach, a doua de Brahms și a treia de Max Reger.

Concertul, început cu sonata H-moll, cea mai însemnată a marelui compozitor de muzică bisericească protestantă, a captivat îndată sufletele ascultătorilor.

Bucata aceasta muzicală, în felul cum a fost executată de artistele Dickenson-Auner la violină și Voileanu la pian, te pătrundeau fără voie de un adânc sentiment evlavios.

Specialiști în ale muzicii declară, că arcul violinei și c'apele pianului, sub mâinile fermeceate ale damelor amintite, au biruit greutățile cunoscute și re-cunoscute din celebra compoziție H-moll a lui Bach.

Cu o virtuozitate rară s'au cântat și celelalte două grandioase sonate: F-moll de Max Reger și D moll de Brahms, prin toate fazele lor, începând dela tonurile moderate până la cele extrem de vivace.

Natural, că aprobările și ovatiunile publicului au răsunat în sală de repetițe ori, iar la terminarea programei aplauzele nu mai aveau sfârșit.

Resultatul material, din această seară neuitată, privește pe invalizii bravului regiment sibian de infanterie nr. 31.

T. C.

Teatru.

(x) *Porunca a patra* a lui L. Anzengruber, în ceace privește structura ei dramatică, rămâne ceva îndărătul *Jurământului strămb*, de acelaș autor, despre care s'a vorbit într'una din cronicile noastre precedente.

Dar, ca orice piesă a acestui valoros scriitor, are și *Porunca a patra* multe părți de hotărâtă frumusețe și adânc simțite.

Patimi și păcate, de care sufer cetățenii lustruți cu o brumă de cultură, brutalitățile meserișilor înstăriți, prostia lor când își iau aere domnești, felul cum acești oameni își creșe (sau mai exact își nenorocesc) copiii, dela cari pretind ascultare oarbă, — toate acestea străbat uneori cu pronunțată tendență, dar în general fără a putea să învinuim dramaturgul, că în zugrăvirea lor se depărtează cu totul de realitate. Persoanele sale sunt în da obște ființe văzute și trăite în mediul orășenesc.

Unele din aceste figuri deplasate ale clasei mijlocii le întâlnim și în comedia *Noaptea furtunoasă* a regretatului nostru Caragiale. Coșoana Veta, de pildă, e soră bună cu Barbara lui Anzengruber din *Porunca a patra*, — cu deosebirea că tendența moralizatoare la autorul român nu bate la ochi, ca la cel german.

De sine înțeles, că jocul actorilor este chemat să mai subție, conform împrejurărilor, liniile ce covârșesc ieri co'o măsură. Aici teatrul Sibiului are deosebitul noroc cu talentul unui Redl care, ajutat de alte două trei puteri excelente, stie să salveze situațiile critice și să le ducă la izbândă sigură.

Tâmplarul grozolan și bățiv al diui Redl din drama des pomenită a fost, cum era de prevăzut, o creațiune măaștră. —

Duminecă, în 14 Februarie, s'au reprezentat *Clopot-le dela Corneville*, de Pianquette, o vestită operetă din timouri bștrâne și cu adevărat vremuri mai bune decât cele de astăzi.

Vineri, Marți, s'a dat a două oră *Păpușu*, cu dl Ionel Crisan ca Maxim.

Mercuri, în 17 Februarie, se joacă *Meerleuchten*, dramă de Gunghofer, în beneficiul dsoarei Vally Losa.

Nr. 34/1915.

1-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Federi, protopresbiteratul Hațegului, se publică pe baza rezoluției consistoriale din 20 Ianuarie a. c. Nr. 314 Bis concurs din oficiu repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar concurenții pe lângă observarea prescrierilor reglementare, se vor prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică, spre a cânta și predica, respective a celebra.

Hațeg, la 27 Ianuarie v. 1915.

Oficiul protopresbiteral gr.-r. al tractului Hațeg.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Nr. 35/1915.

1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune în parohiile jos însemnate de clasa a II-a, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Petrila-Brad** cu filiile **Jieți** și **Malea**. Venitele: Jumătate din toate venitele fasonate în coala B.

2. **Petrila lunca din sus** cu filia **Jieți-Popi**. Venitele: Jumătate din toate venitele fasonate în coala B. și jumătate din porțiunea canonică.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu în termenul susindicat, având concurenții a se prezenta — pe lângă încredințarea subsemnatului — în o Duminică sau sârbătoare la bisericile din aceste comune, spre a cânta și predica.

Hațeg, la 29 Ianuarie 1915.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetele parohiale.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător și cantor dela școala confesională ort. rom. din filia **Netuș** la marea Hendorf-Hégen, protopopiatul Sighisorei, se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în foaia „Telegraful Român“ pe lângă următoarele emoumente și condițiuni:

1. Salar dela popor 100 cor. solvabil în rate lunare, iar restul de la stat încuviințat sub Nr. 183,115/1913 care se va pune în curgere pe baza documentelor învățătorului ales, întrucât din vina învățătorului i se detrage ajutorul de stat, comuna bis. nu se obligă a i-l suplini.

2. Până se va edifica școala și cvartirul corespunzător comuna bis. îi pune la dispoziție locuința vechie. La relut de cvartir nu poate face pretensie, pentru curățirea și văruirea locuinței sale are a se îngriji alesul.

3. Grădina 1/4 jgârj în natură.

4. Alesul e obligat pe lângă datorințele legale de a instrua elevii ambelor cursuri în toate studiile prescise de planul de învățământ, a implini și serviciile *cantorale* atât în cât și afară de biserică având a instrui pe elevi și tinerimea adultă în cântările liturgice și funebrele și ai conduce la biserică și la înmormântări și a cânta cu ei răspunsurile la diferitele ceremonii. La caz de împedecare sa poate substitui, dar pe spesele proprii. Dintre concurenți celce va dovedi că e capace a instrua cor va fi preferit.

5. Dela concurenți se recere ca să aibă IV cl. medii și să poseză limba maghiară și diplomă de învățător.

6. Reflectanții au să-și aștearnă petițiile ajustate amăsurat Regulamentului și adrese comitetului parohial în termenul fixat P. O. Oficiu protopresbiteral ort. român din Sighisora (Segesvár), având a se prezenta până în alegere înainte cu 8 zile în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică spre a arăta destoinicia în cântare și tipic și a face cunoștință cu poporul.

Netuș, la 18/31 Ianuarie 1915.

Comitetul parohial ort rom:

Andrieu Moldovan **Ilie Șandru**
paroh, prezidiu com. epitrop I. și notar.

Nr. 76/ 915 protb. Văzut: 1-3

Dimitriu Moldovan
protopresbiter.

Prăvălia se discompune total.

Desfacere totală concesionată.

De argint veritabil inele și cercei dela cor. —40 în sus
" " " broșe și acă-
tătoare (juju) " " —40 "
" " " ceasuri . . . " " 4— "
" " " brățare și na-
sturi . . . " " —50 "
Bastone de preumblare și de
călărit de argint sau montate
cu argint " " 8— "
De argint veritabil lanțuri de ceas " " 130 "
" " " tabachere . . . " " 8— "
" " " tacâmuri o-
biecte de lux, decorație de
masă de tot felul cât se poate
de ieftin după greutate.
Aur verit. 14 carat. inele, cercei " " 3— "
" " " lanțuri de
ceas " " 14— "
" " " ceasuri de
dame . . . " " 15— "
" " " brățare . . . " " 12— "
" " " acătătoare
(juju) . . . " " 4— "

Toți articli în aur veritabil de
14 carate, cu veritabile bri-
liante, diamante, pietriscumbe,
după greutate, cât se poate
de ieftin.
Cele mai fine corfe de argint
de China . dela cor. 180 în sus
" " vase de flori " " 180 "
" " decorații de " " 5— "
" " lucruri de
lux, decorații de masă și pe-
reți, tacâmuri Bendorfer și
Cristofle, în alegere mare și
cât se poate de ieftin.
Fiecare obiect de aur și argint
e probat și examinat oficios,
și provăzut cu insignia ofici-
oasă. Afară de asta se ga-
rantează și în scris pentru
veritabilitate.
Mai departe recomand ceasuri
de buzunar de nickel, oțel,
golding, argint nou 250 "
Ceasuri de perete 3— "

Numai cu bani gata!

Rog pentru sprijinul Oaoratalui public, cu stimă:

IULIU ERŐS,

prăvălie de oroloage, juvaericeale, aurării, argintării și argint de China,
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3. (2) 10-24

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Calindarul arhidiecezan

pe anul 1915

cu Șematismul autentic al bisericii ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante.

Prețul 80 fil, plus porto poștal 20 fil.

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orișicare mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

- I.
- Adormirea Maicei Domnului
- Bunavestire
- Nașterea Domnului Iisus Christos
- Fuga la Egipt
- Iisus în biserică de 12 ani
- La nunta din Cana
- Iisus pe mare
- Învierea lui Lazar
- Schimbarea la față
- Răstignirea lui Iisus Christos
- Punerea în mormânt
- Învierea Domnului
- Înălțarea — Floriile
- Tăierea împrejur
- Nașterea Maicei Domnului
- Pogorârea Duhului sfânt
- Nașterea sfântului Ioan Botezătoru
- Grigorie, Vasilie și Ioan
- Adormirea sfintei Ane
- Aflarea capului sf. Ioan Botezătoru

- II.
- Iisus pe Cruce
- Înălțarea sfintei cruci
- Ilie prorocul în carul de foc
- Tăierea capului sfântului Ioan
- P. Grigorie teologul
- Sf. Vasilie

- III.
- Botezul Domnului
- Constantin și Elena
- Sfântul Dumtru călare
- Sfântul George
- Maica Domnului
- Petru și Pavel
- Arhanghelii Mihail și Gavriil
- P. Ioan Gură de aur
- PP. Iechim și Ana

- IV.
- Arhanghelul Mihail
- " Gavriil
- Apostol ori-care
- Domnul Christos
- Iisus în muntele Maslinilor
- Sfântul Dumitru
- Sfântul George
- Ilie Prorocul
- Ioan în pustie
- Sfântul Nicolae
- " Simeon
- " Andreiu
- Evangelistul Ioan
- " Luca
- " Marcu
- " Mateiu
- Prorocul Zaharia
- Apostolul Iacob
- " Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.					
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
foarte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35—	40-60	51-80	70—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28—	34-60	42—	56—	70—	cor. foarte fi e.
fine . . .	26-60	29-40	46-20	56—	72-50	23-10	27-30	40-60	49—	65-80	20-30	23-80	35—	43-40	60-20	18-20	21—	30-80	39-20	56—	„ fine.
simple . . .	14—	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	9-60	26-60	„ simple.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, metal și aluminiu.

Desemnează și cu angajamentul pentru prapori din orișice fel de materii și de orișice culoare pe lângă condițiile cele mai favorabile